

DYREKTYWA KOMISJI 2009/122/WE

z dnia 14 września 2009 r.

zmieniająca, w celu dostosowania do postępu technicznego, załącznik II do dyrektywy 96/73/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych metod analizy ilościowej dwuskładnikowych mieszanek włókien tekstylnych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę 96/73/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. w sprawie niektórych metod analizy ilościowej dwuskładnikowych mieszanek włókien tekstylnych ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 5,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2008/121/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie nazewnictwa wyrobów włókienniczych ⁽²⁾ wymaga załączania etykiet ze wskazaniem składu włókien wyrobów włókienniczych oraz wykonywania analiz mających na celu kontrolę zgodności tych wyrobów ze wskazaniami podanymi na etykiecie.
- (2) Dyrektywa 96/73/WE określa jednolite metody analizy ilościowej dwuskładnikowych mieszanek włókien tekstylnych.
- (3) Na podstawie najnowszych wyników prac technicznej grupy roboczej dyrektywa 2008/121/WE została dostosowana do postępu technicznego poprzez dodanie włókien melaminy do wykazu włókien ustanowionego w załącznikach I i V do tej dyrektywy.
- (4) Konieczne jest zatem ustalenie jednolitych metod badawczych dla melaminy.
- (5) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 96/73/WE.
- (6) Środki przewidziane w niniejszej dyrektywie są zgodne z opinią Komitetu ds. Dyrektyw dotyczących Nazw i Etykietowania Wyrobów Włókienniczych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W załączniku II do dyrektywy 96/73/WE wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2**Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 15 września 2010 r. Niezwłocznie prześlą one Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji pomiędzy tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.**Artykuł 4**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 września 2009 r.

W imieniu Komisji
Günter VERHEUGEN
Wiceprzewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 32 z 3.2.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 19 z 23.1.2009, s. 29.

ZAŁĄCZNIK

W rozdziale 2 załącznika II do dyrektywy 96/73/WE wprowadza się następujące zmiany:

a) Metody szczególne – tabela podsumowująca otrzymuje brzmienie:

„TABELA PODSUMOWUJĄCA

Metoda	Zakres zastosowania		Odczynnik
	Składnik rozpuszczalny	Składnik nierozpuszczalny	
1.	Acetat	Niektóre inne włókna	Aceton
2.	Niektóre włókna białkowe	Niektóre inne włókna	Podchloryn
3.	Wiskoza, włókna miedziowe lub niektóre rodzaje modali	Bawełna, elastoolefina lub melamina	Kwas mrówkowy i chlorek cynku
4.	Poliamid lub nylon	Niektóre inne włókna	Kwas mrówkowy 80 % m/m
5.	Acetat	Triacetat, elastoolefina lub melamina	Alkohol benzylowy
6.	Triacetat lub polilaktyd	Niektóre inne włókna	Dichlorometan
7.	Niektóre włókna celulozowe	Poliester, elastomultiester lub elastoolefina	Kwas siarkowy 75 % m/m
8.	Akryl, niektóre modakryle lub niektóre włókna chlorowe	Niektóre inne włókna	Dimetyloformamid
9.	Niektóre włókna chlorowe	Niektóre inne włókna	Dwusiarczek węgla/acetonu 55,5/44,5 v/v
10.	Acetat	Niektóre włókna chlorowe, elastoolefina lub melamina	Kwas octowy lodowaty
11.	Jedwab	Wełna, sierść, elastoolefina lub melamina	Kwas siarkowy 75 % m/m
12.	Juta	Niektóre włókna pochodzenia zwierzęcego	Oznaczanie zawartości azotu
13.	Polipropylen	Niektóre inne włókna	Ksylen
14.	Niektóre inne włókna	Włókna chlorowe (na bazie homopolimeru chlorku winylu), elastoolefina lub melamina	Stężony kwas siarkowy
15.	Włókna chlorowe, niektóre modakryle, niektóre elastany, acetaty, triacetaty	Niektóre inne włókna	Cykloheksanon
16.	Melamina	Bawełna lub aramid	Gorący kwas mrówkowy 90 % m/m”

b) w metodzie nr 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:

„2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), jedwabiem (4), bawełną (5), lnem (7), konopiami (8), jutą (9), manilą (10), ostnicą (11), kokosem (12), żarnowcem (13), ramią (14), sizalem (15), włóknem miedziowym (21), modalem (22), włóknem białkowym (23), wiskożą (25), akrylem (26), poliamidem lub nylonem (30), poliesterem (35), elastomultiestrem (46), elastoolefiną (47) i melaminą (48).

Metody tej nie stosuje się pod żadnym pozorem do włókna acetatowego odacetylowanego na powierzchni.”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem melaminy, dla której wartość »d« wynosi 1,01.”;

c) w metodzie nr 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) ppkt 1.2 otrzymuje brzmienie:

„2. bawełną (5), włóknem miedziowym (21), wiskożą (25), akrylem (26), włóknem chlorowym (27), poliamidem lub nylonem (30), poliestrem (35), polipropylenem (37), elastanem (43), włóknem szklanym (44), elastomultiestrem (46), elastoolefiną (47) i melaminą (48).

Jeżeli występują różne włókna białkowe, w wyniku zastosowania tej metody można określić ich całkowitą ilość, ale nie można określić zawartości procentowej każdego z tych włókien oddzielnie.”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Współczynnik korekcyjny »d« wynosi 1,00. Dla bawełny, wiskozy, modalu i melaminy jego wartość wynosi 1,01, a dla niebielonej bawełny 1,03.”;

d) w metodzie nr 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:

„2. bawełną (5), elastoolefiną (47) i melaminą (48).

Jeżeli stwierdzono obecność modalu, należy przeprowadzić próbę wstępną w celu sprawdzenia, czy włókno rozpuszcza się w odczynniku.

Metody tej nie stosuje się do mieszanek, w których bawełna uległa nadmiernej degradacji chemicznej, ani gdy wiskoza lub włókno miedziowe nie są całkowicie rozpuszczalne ze względu na obecność niektórych barwników lub apretur, których nie można całkowicie wyeliminować.”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Za wartość »d« przyjmuje się 1,02 w przypadku bawełny, 1,01 w przypadku melaminy, a 1,00 w przypadku elastoolefiny.”;

e) w metodzie nr 4 wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:

„2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), bawełną (5), włóknem miedziowym (21), modalem (22), wiskożą (25), akrylem (26), włóknem chlorowym (27), poliestrem (35), polipropylenem (37), włóknem szklanym (44), elastomultiestrem (46), elastoolefiną (47) i melaminą (48).

Tak jak podano powyżej, metoda ta stosowana jest do mieszanek zawierających wełnę, lecz w przypadku gdy zawartość tej ostatniej przekracza 25 %, należy stosować metodę nr 2 (rozpuszczenie wełny w zasadowym roztworze podchlorynu sodu).”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem melaminy, dla której wartość »d« wynosi 1,01.”

- f) w metodzie nr 5 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. ZAKRES STOSOWANIA
- Niniejszą metodę stosuje się, po wyeliminowaniu substancji niewłóknistych, do mieszanek dwuskładnikowych:
1. acetatu (19)
- z
2. triacetatem (24), elastoolefiną (47) i melaminą (48).”;
- (ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW
- Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem melaminy, dla której wartość »d« wynosi 1,01.”;
- g) w metodzie nr 6 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:
- „2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), jedwabiem (4), bawełną (5), włóknem miedziowym (21), modalem (22), wiskożą (25), akrylem (26), poliamidem lub nylonem (30), poliestrem (35), włóknem szklanym (44) elastomultiestrem (46), elastoolefiną (47) i melaminą (48).
- Uwaga: Triacetaty, które uległy częściowej hydrolizie podczas obróbki końcowej, przestają być całkowicie rozpuszczalne. W tym przypadku metody tej nie stosuje się.”;
- (ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW
- Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem poliestru, elastomultiestru, elastoolefiny i melaminy, dla których wartość »d« wynosi 1,01.”;
- h) w metodzie nr 8 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:
- „2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), jedwabiem (4), bawełną (5), włóknem miedziowym (21), modalem (22), wiskożą (25), akrylem (26), poliamidem lub nylonem (30), poliestrem (35), elastomultiestrem (46), elastoolefiną (47) i melaminą (48).
- Stosuje się ją również do akryli oraz niektórych modakryli wybarwionych barwnikami metalokompleksowymi niewymagającymi chromowania po barwieniu.”;
- (ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW
- Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem wełny, bawełny, włókna miedziowego, modalu, poliestru, elastomultiestru i melaminy, dla których wartość »d« wynosi 1,01.”;
- i) w metodzie nr 9 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:
- „2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), jedwabiem (4), bawełną (5), włóknem miedziowym (21), modalem (22), wiskożą (25), akrylem (26), poliamidem lub nylonem (30), poliestrem (35), włóknem szklanym (44), elastomultiestrem (46) i melaminą (48).
- Jeżeli zawartość wełny lub jedwabiu w mieszanke przekracza 25 %, należy zastosować metodę nr 2.
- Jeżeli zawartość w mieszanke poliamidu lub nylonu przekracza 25 %, stosuje się metodę nr 4.”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem melaminy, dla której wartość »d« wynosi 1,01.”;

j) pkt 1.2 metody nr 10 otrzymuje brzmienie:

„2. niektórymi włóknami chlorowymi (27), tj. polichlorkiem winylu, nawet nachlorowanym, elastoolefiną (47) i melaminą (48).”;

k) w metodzie nr 11 wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:

„2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), elastoolefiną (47) i melaminą (48).”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Za wartość »d« przyjmuje się 0,985 w przypadku wełny, 1,00 w przypadku elastoolefiny, a 1,01 w przypadku melaminy.”;

l) w metodzie nr 13 wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1.2 otrzymuje brzmienie:

„2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), jedwabiem (4), bawełną (5), acetatem (19), włóknem miedziowym (21), modalą (22), triacetatem (24), wiskozą (25), akrylem (26), poliamidem lub nylonem (30), poliestrem (35), włóknem szklanym (44), elastomultiestrem (46) i melaminą (48).”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem melaminy, dla której wartość »d« wynosi 1,01.”;

m) w metodzie nr 14 wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. ZAKRES STOSOWANIA

Niniejszą metodę stosuje się, po wyeliminowaniu substancji niewłóknistych, do mieszanek dwuskładnikowych:

1. bawełny (5), acetatu (19), włókna miedziowego (21), modalu (22), triacetatu (24), wiskozy (25), niektórych akryli (26), niektórych modakryli (29), poliamidu lub nylonu (30), poliestru (35) i elastomultiestru (46)

z

2. włóknami chlorowymi (27) na bazie homopolimeru chlorku winylu, nawet nachlorowanego, elastoolefiną (47) i melaminą (48).

Modakryle są włóknami, które w wyniku zanurzenia w stężonym kwasie siarkowym (gęstość względna 1,84 przy 20 °C) dają klarowny roztwór.

Metodę tę można stosować zamiast metod nr 8 i 9.”;

(ii) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. ZASADA

Składnik inny niż włókno chlorowe, elastoolefina lub melamina (tj. włókna określone w ust. 1 pkt 1) eliminuje się ze znanej mieszanki w stanie suchym za pomocą stężonego kwasu siarkowego (o gęstości względnej 1,84 przy 20 °C). Pozostałości włókna chlorowego, elastoolefiny lub melaminy zbiera się, myje, suszy i waży; ich masa, po wprowadzeniu ewentualnej poprawki, wyrażona zostaje jako odsetek suchej masy mieszanki. Różnica stanowi zawartość procentową drugiego składnika.”;

(iii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem melaminy, dla której wartość »d« wynosi 1,01.”;

n) w metodzie nr 15 wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. ZAKRES STOSOWANIA

Niniejszą metodę stosuje się, po wyeliminowaniu substancji niewłóknistych, do mieszanek dwuskładnikowych:

1. acetonu (19), triacetatu (24), włókna chlorowego (27), niektórych modakryli (29) niektórych elastanów (43)

z

2. wełną (1), sierścią zwierzęcą (2 i 3), jedwabiem (4), bawełną (5), włóknem miedziowym (21), modalem (22), wiskożą (25), poliamidem lub nylonem (30), akrylem (26), włóknem szklanym (44) i melaminą (48).

Jeżeli stwierdzono obecność modakrylu lub elastanu to, w celu stwierdzenia, czy włókno takie jest całkowicie rozpuszczalne w odczynniku należy przeprowadzić próbę wstępną.

Do analizy mieszanek zawierających włókna chlorowe stosować można również metodę nr 9 lub metodę nr 14.”;

(ii) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« wynosi 1,00, z wyjątkiem:

jedwabiu i melaminy, dla których wynosi 1,01;

akrylu, dla którego wynosi 0,98.”;

o) po metodzie nr 15 wprowadza się metodę nr 16:

„METODA NR 16

MELAMINA I NIEKTÓRE INNE WŁÓKNA

(Metoda z zastosowaniem gorącego kwasu mrówkowego)

1. ZAKRES STOSOWANIA

Niniejszą metodę stosuje się, po usunięciu substancji niewłóknistych, do mieszanek dwuskładnikowych:

1. melaminy (48)

z

2. bawełną (5) i aramidem (31).

2. ZASADA

Melaminę znajdującą się w znanej suchej masie mieszanki rozpuszcza się za pomocą gorącego kwasu mrówkowego (90 % m/m).

Pozostałości zbiera się, myje, suszy i waży; ich masa, po wprowadzeniu ewentualnej poprawki, wyrażona zostaje jako odsetek suchej masy mieszanki. Różnica stanowi zawartość procentową drugiego składnika.

Uwaga: Należy dokładnie stosować zalecany zakres temperatur, ponieważ rozpuszczalność melaminy zależy w dużym stopniu od temperatury.

3. APARATURA I ODCZYNNIKI (inne niż te określone we wskazówkach ogólnych)

3.1. Aparatura

- i) Kolba stożkowa o pojemności co najmniej 200 ml, zaopatrzona w korek ze szlifem.
- ii) Łaźnia wodna z wytrząsarką lub inne urządzenie wytrząsające pozwalające na utrzymanie kolby w temperaturze $90\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$.

3.2. Odczynniki

- i) 90 % m/m kwas mrówkowy, o gęstości względnej 1,204 g/ml w temperaturze 20 °C. Rozcieńczyć 890 ml kwasu mrówkowego o stężeniu 98 do 100 % m/m (o gęstości względnej 1,220 g/ml w temperaturze 20 °C) wodą do objętości 1 litra.

Gorący kwas mrówkowy jest bardzo żrący, w związku z tym przy obchodzeniu się z nim należy zachować ostrożność.

- ii) Rozcieńczony roztwór amoniaku: rozcieńczyć 80 ml stężonego roztworu amoniaku (o gęstości względnej 0,880 w temperaturze 20 °C) wodą do objętości 1 litra.

4. PROCEDURA BADAWCZA

Należy stosować procedurę określoną we wskazówkach ogólnych, postępując w następujący sposób:

Do próbki znajdującej się w kolbie stożkowej o pojemności co najmniej 200 ml, zaopatrzonej w korek ze szlifem, dodać 100 ml kwasu mrówkowego na gram próbki. Kolbę zatkać i wstrząsnąć w celu namoczenia próbki. Przez godzinę wytrząsać energicznie w temperaturze $90\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$ używając łaźni wodnej z wytrząsarką. Schłodzić kolbę do temperatury pokojowej. Przez wytarowany tygiel filtracyjny odcedzić ciecz z nad osadu. Do kolby zawierającej pozostałości dodać 50 ml kwasu mrówkowego, wymieszać ręcznie i przefiltrować zawartość kolby przez tygiel filtracyjny. Przenieść pozostałości włókien do tygla, zmywając je niewielką ilością kwasu mrówkowego. W celu dokładnego usunięcia cieczy zastosować metodę odsysania. Zmyć osad kwasem mrówkowym, gorącą wodą, rozcieńczonym amoniakiem i na końcu zimną wodą. Po każdym dodaniu cieczy odsączyć stosując metodę odsysania. Odsysania nie należy jednak stosować do czasu grawitacyjnego spłynięcia cieczy do przemywania. Na koniec należy osuszyć tygiel metodą odsysania, wysuszyć tygiel i pozostałości, ostudzić je i zważyć.

Uwaga: Temperatura ma bardzo duży wpływ na rozpuszczalność melaminy i należy ją dokładnie kontrolować.

5. OBLICZANIE I PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

Wyniki oblicza się w sposób opisany we wskazówkach ogólnych. Wartość »d« dla bawełny i aramidu wynosi 1,02.

6. DOKŁADNOŚĆ METODY

Dla jednorodnych mieszanek materiałów tekstylnych granice ufności wyników uzyskanych z zastosowaniem tej metody nie przekraczają ± 2 dla poziomu ufności 95 %.
